

УДК 622.112

ПІДВИЩЕННЯ ДОВГОВІЧНОСТІ ПІДШИПНИКОВИХ ВУЗЛІВ СКРЕБКОВОГО КОНВЕЄРУ ГУПЕРБАРФІЛЬТРУ

К.А. Зіборов¹, А.Р. Горохова²

¹кандидат технічних наук, завідувачий кафедри конструювання, технічної естетики та дизайну, Національний технічний університет “Дніпровська політехніка”, м. Дніпро, Україна, e-mail: ziborov.k.a@nmu.one

²студентка групи 132м-20-2 кафедри конструювання, технічної естетики та дизайну, Національний технічний університет “Дніпровська політехніка”, м. Дніпро, Україна, e-mail: Horokhova.A.R@nmu.one

Анотація. В роботі виконано аналіз роботи підшипникових вузлів скребкового конвеєра у агресивній середі на збагачувальній фабриці.

Ключові слова: вугілля, збагачувальна фабрика, гіпербарфільтр, підшипники, скребковий конвеєр, знос, корозія, комп'ютерна модель, ущільнення.

INCREASING THE DURABILITY OF THE SCRAPER CONVEYOR BEARING UNITS OF THE HYPERBARFILTER

Kirill Ziborov¹, Aline Gorohva²

¹Ph.D., Head of Engineering and Generative Design Department, Dnipro University of Technology, Dnipro, Ukraine, e-mail: ziborov.k.a@nmu.one

²Student magister, Dnipro University of Technology, Dnipro, Ukraine, e-mail: Horokhova.A.R@nmu.one

Abstract. The analysis of the operation of the bearing units of the scraper conveyor in an aggressive environment at the concentrator is performed.

Keywords: coal, concentrator, hyperbarfilter, bearings, scraper conveyor, wear, corrosion, computer model, seals.

Вступ. На сьогоднішній день вугілля - головне джерело енергії для промисловості, транспорту, побутових цілей. Він є найважливішим видом сировини в хімічній галузі, використовується для отримання рідкого і газоподібного палива. Кокс, що одержується при переробці кам'яного вугілля, - основа металургійної промисловості.

Необхідність збільшення енергетичних потужностей, а також екологічні вимоги всередині країни підштовхують вугільні компанії займатися не тільки простим збільшенням видобутку вугілля, але і його збагаченням. Експерти вугільної галузі єдині в думці - майбутнє за збагаченням вугіллям. Збагачене вугілля - це якість сталі, істотне зниження впливу на навколишнє

природне середовище від теплоелектростанцій, скорочення витрат на транспортування вугілля на далекі відстані.

Збагачувальна фабрика представляє собою складний механізм з системами інженерного забезпечення, різноманітним обладнанням, автоматизацією технологічних процесів, трубопроводами тощо.

Процес збагачення вугілля складається з декількох етапів. Один з них - зневоднення флотаційного концентрату. Волога в вугіллі - це баласт, який призводить до значного збільшення транспортних витрат, ускладнює підготовку вугілля до коксування, його зберігання на складах, видачу зі сховищ і дозування. Підвищення вологості вугілля на 1% знижує його ціну на 1,5%. Тому проблема зниження вологості завжди актуальна.

Ціль роботи. Проаналізувати стан підшипникових вузлів та запропонувати технічні рішення для усунення проблем.

Матеріали досліджень. У процесі збагачення вугілля часто використовують дискові фільтри під тиском - гіпербарфільтри (рис.1). Гіпербарфільтр складається з резервуара 1, ряду плоских круглих дисків 2, що насаджено вертикально на центральну горизонтальну трубу 3. Диски, проникні самі по собі, обтягнуті фільтрувальною стрічкою, яка поділена на сектори. В процесі обертання приводом 4 диски проходять через окремі перемішувальні резервуари з суспензією, і розрядження всередині дисків викликає фільтрацію і формування осаду. Після того, як осад сформований, може проводитися просушка шляхом прососування повітря через шар. Промивання осаду в таких фільтрах практично неможлива через вертикальну орієнтацію шару осаду. Гіпербарфільтр встановлюється всередині ємності під тиском, що заповнюється стисненим повітрям. При надмірному (до 6 бар) тиску здійснюється фільтрація і зневоднення осаду. Для обробки осаду застосовується чистий перегрітий пар. Для цього використовується спеціально розроблена парова камера, яка охоплює частину фільтра і утворює окрему область насиченої пари на фільтрі. Таким чином, фільтрація, промивання і зневоднення концентрату вугілля відбуваються в новій якості і призводять до отриманню зневодненого осаду з надзвичайно низькою вологістю 8-10 відсотків.

Просушений осад знімається за допомогою ножів або дротяних скребків з обох сторін диска. Транспортування здійснюється скребковим конвеєром. Найбільш проблемним вузлом даної установки є підшипниковий вузол скребкового конвеєра (рис.2).

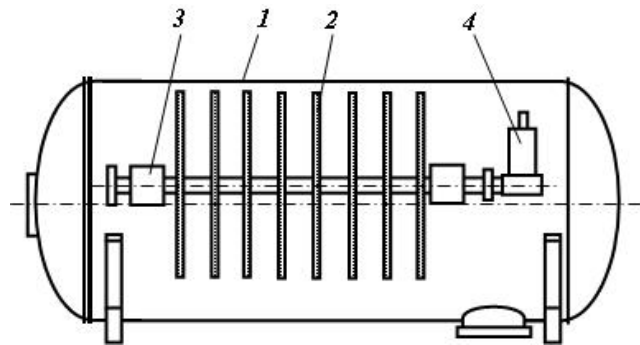

Рисунок 1 - Гіпербарфільтр: а) «Збагачувальна фабрика «Свято-Варваринська»»; б) схема фільтра

Рисунок 2 - Типові руйнування підшипників скребкового конвеєру гіпербарфільтру

Проведений аналіз стану опорних вузлів на підприємстві «Збагачувальна фабрика «Свято - Варваринська» показує, що на встановлених підшипниках виявлені наступні проблеми (рис.3):

- ✓ знос сепараторів через можливу нестачу мастила;
- ✓ абразивний знос внаслідок попадання бруду і пилу;
- ✓ корозія елементів внаслідок попадання води в підшипник;
- ✓ руйнування сепараторів внаслідок динамічних вібраційних навантажень.

Для вирішення завдання підвищення довговічності підшипникових вузлів скребкового конвеєра гіпербарфільтра були вирішені наступні завдання:

- 1) складена кінематична схема вузла підшипника, на підставі якої розроблена розрахункова схема (рис.4).

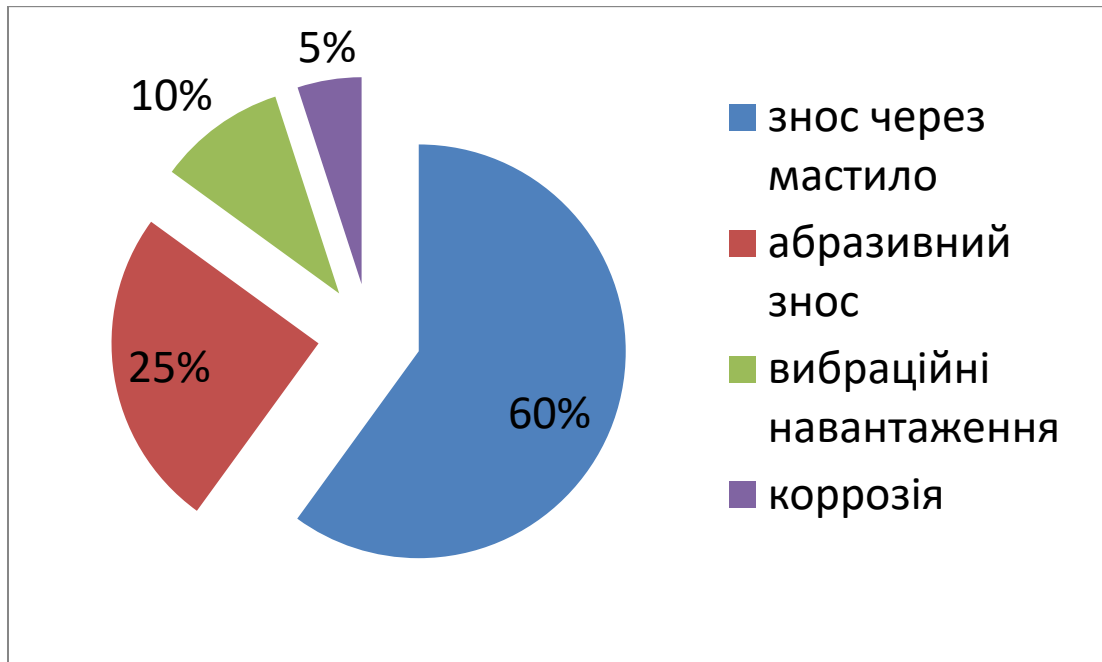

Рисунок. 3 - Фактори, що викликають руйнування підшипників

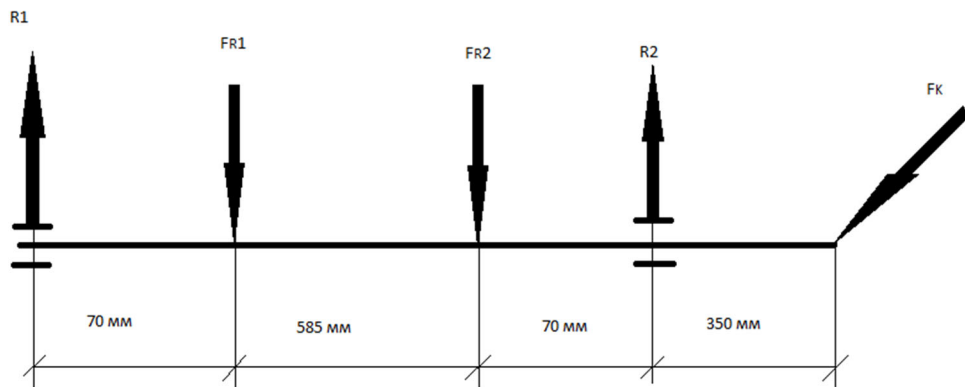

Рисунок 4 – Розрахункова схема навантаження

За результатами визначено, що реакція опори на ненавантаженому підшипнику - 5738 Н, на навантаженому підшипнику - 39040 Н, частота обертів сепаратора підшипника визначалася за формулою (1)

$$\frac{n_B}{n_H} = \frac{n_c}{n_c} = -\frac{D_H}{D_B \frac{35 - n_c}{0 - n_c}}$$

$$= -\frac{160}{90}$$

$$n_c = 12.6 \text{ об/хв} \quad (1)$$

де n_B - частота обертання внутрішнього кільця, n_H - частота обертання зовнішнього кільця, D_H - зовнішній діаметр, D_B - внутрішній діаметр підшипника.

2) отримані дані було використано в комп'ютерній моделі, складеної за допомогою програми SolidWorks (рис.5).

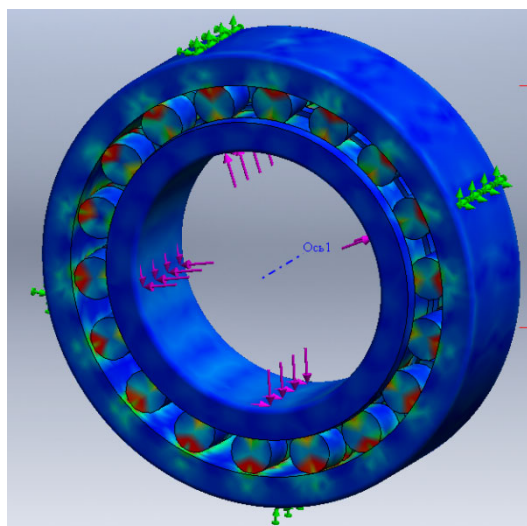

Рисунок 5 - Модель підшипника в програмі SolidWorks

Для складеної моделі розглядалися варіанти підшипника даного типу з сепараторами, виконаними з інших матеріалів 22218-EG15-W33C3 сепаратор з поліаміду; 22218-EM-W33 - масивний нероз'ємний сепаратор. Відмінності в підшипниках тільки матеріалах сепараторів. Дані, отримані в розрахунковій схемі були закладено в програму SolidWorks Simulation для кожного виду сепараторів (рис.6-8).

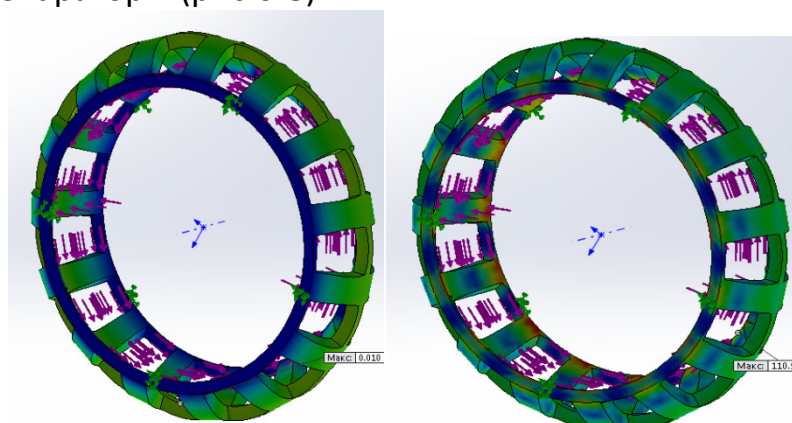

Рисунок 6 - Розрахунок сепаратора для підшипника 22218-E-A-W33 в SolidWorks Simulation

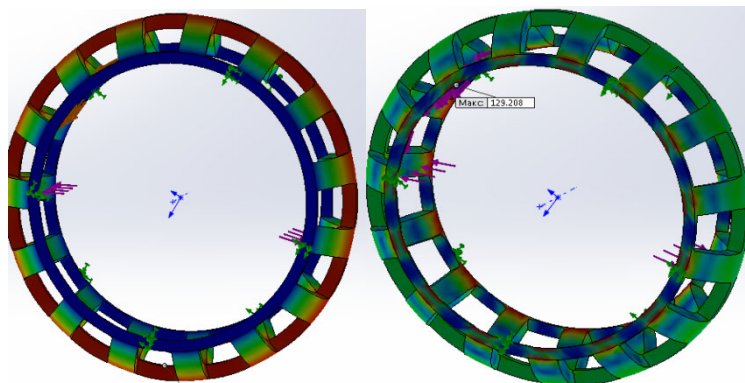

Рисунок 7 - Розрахунок сепаратора для підшипника 22218-EG15-W33C3 в SolidWorks Simulation

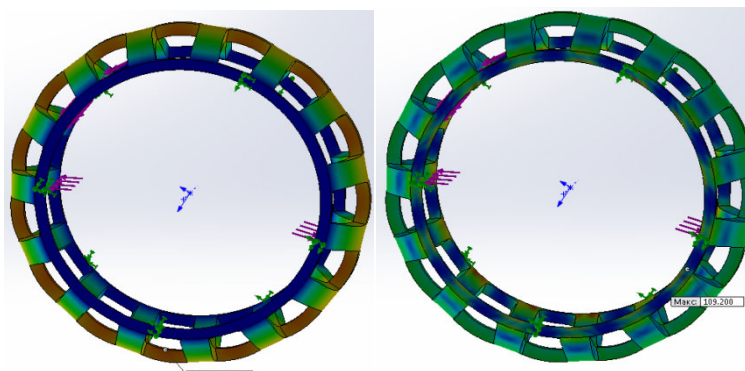

Рисунок 8 - Розрахунок сепаратора для підшипника 22218-E-M-W33 в SolidWorks Simulation

Результати отриманих розрахунків зведено у табл.1.

Табл. 1.

	22218-EA-W33	22218-EG15-W33C3	22218-EM-W33
Переміщення	0,01 мм	0,218 мм	0,022 мм
Навантаження	110 МПа	129 МПа	109 МПа

Видно що найбільша еквівалентна деформація у підшипника 22218-EG15- W33C3 з поліамідним сепаратором - 0,218 мм.

3) проведено статистичний розрахунок в програмі APM WinBear. Отримано наступні результати: сили, що діють на тіла кочення (рис.9), моменти тертя (рис.10), осьове, радіальне і бічне биття (рис.11).

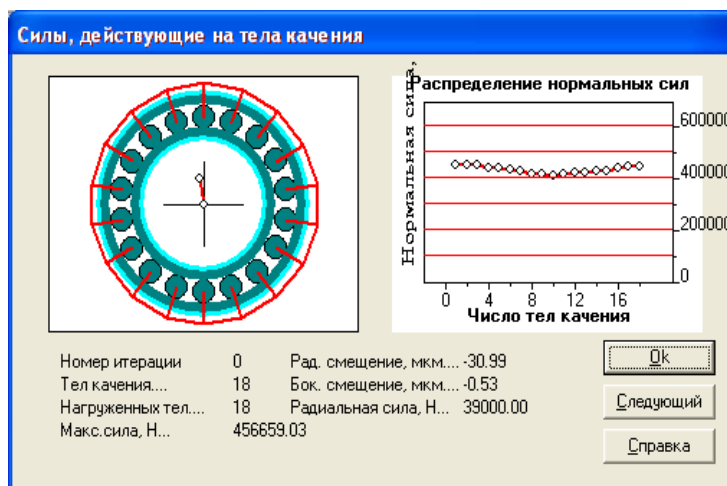

Рисунок 9 - Силы, що діють на тіла кочення

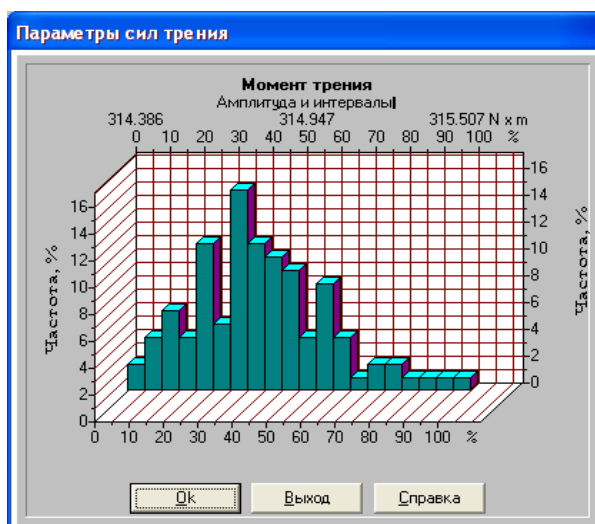

Рисунок 10 - Моменти тертя у підшипнику

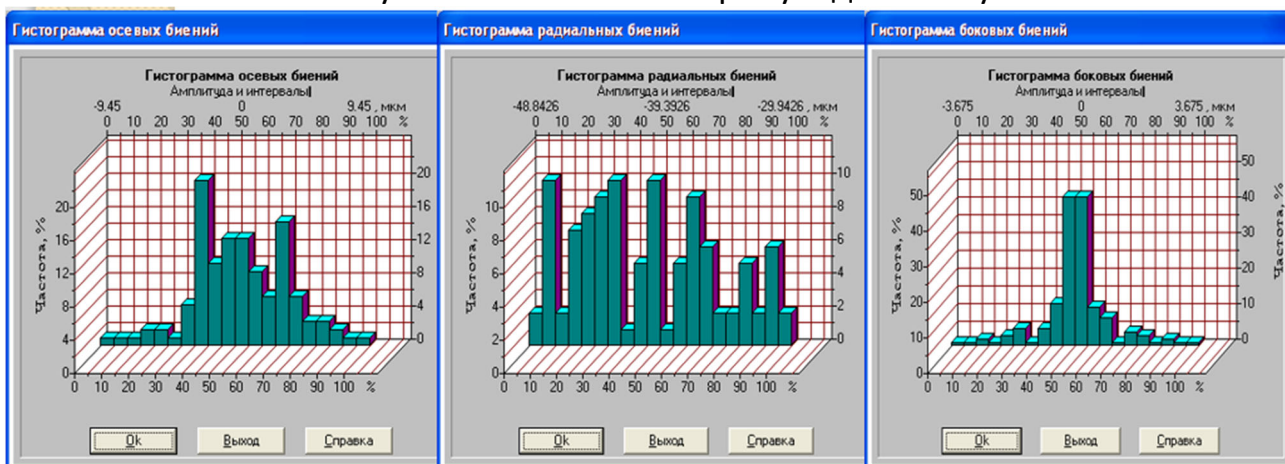

Рисунок 11 - Осьове, радіальне і бічне биття

Розрахункова довговічність підшипника склала 22 000 годин за умовами неідеального контакту.

На момент розглядання вхідної проблеми у підшипниковому вузлі стояло ущільнення - манжета армована 1,2-90x120, яка застосовується для ущільнення вала при температурі від -45 до +100 °С, швидкості обертання до 20м/с і тиску 0,05 МПа. Для запобігання попадання води і бруду в підшипниковий вузол і подовження його роботи було проведено підбір іншого ущільнення - точене ущільнення R02-R компанії SEAL JET. Матеріали обрані наступні: активний елемент - MVQ, армуємий – POM. Ці матеріали більш стійкі до стирання і дії абразивних частин, також там є додаткова кромка для захисту від попадання вологи і пилу. Армуюче кільце забезпечить стримування навантаження в осьовому напрямку матеріалом, що транспортується і дозволить знизити ймовірність продавлювання і руйнування ущільнення.

Висновок. Таким чином, проведений аналіз умов роботи елементів підшипникового вузлу скребкового конвеєра гіпербарфільтр та проведені інженерні розрахунки його елементів за різними критеріями дозволяють зробити наступні висновки та розробити рекомендації:

- ✓ контролювати рівень мастила і температури в підшипнику;
- ✓ провести заміну сепаратору на поліамідний, так як він більш деформується, що дозволяє зменшити ймовірність заклинювання підшипника;
- ✓ провести заміну ущільнення на R02-R, так як його матеріали підходять для даного виробництва, а також він має додаткову кромку для обмеження попадання пилу, бруду і води;
- ✓ перед покупкою підшипника з'ясувати з якого матеріалу зроблені кільця, щоб зменшити ймовірність розриву кілець, а внаслідок, і сепараторів;
- ✓ проводити додатковий розрахунок посадки перед установкою нового підшипника, щоб зменшити напруги від натягу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Перель Л.Я. Подшипники качения. Расчет, проектирование и обслуживание опор. Справочник. / Перель Л.Я. / - Москва, "Машиностроение" 1983 г.
2. Типові проблеми у роботі підшипників та їх причини [Електронний ресурс] / URL: <https://ebearing.com.ua/uk/content/269-tipovi-problemi-u-roboti-pidshpivnikiv-ta-yikh-prichini>